

Monimuotoinen sisustaminen – tekijöitä, tapoja ja vaikuttajia

Sisustustekstiilin monisyinen olemus ja tehtävä, *Yliopistonlehtori, KT Jaana Kärnä-Behm*

Luennossani tarkastelen sisustustekstiilien määrittelyjä, tehtäviä ja sisustustekstiilien merkitystä suomalaisessa kulttuurissa. Perinteisesti sisustustekstiilin tehtäväksi on nähty suojan antaminen esimerkiksi ulkopuolisten katseilta, melulta, kolhuilta tai auringonvalolta. Sisustustekstiilit tuovat tilaan kodikkuutta ja pehmentävät akustiikkaa. Sisustustekstiilien määritelmässä näkyy luokittelupyrkimystä tekstiilin käyttökohteen (esim. pöytä, lattia, ikkuna), tilan (julkinen tila/ koti) tai tekstiiliin käytötavan (käyttötekstiili, taidetekstiili) mukaan.

Kuten tekstiilien ylipäänsä, on myös sisustustekstiilien valmistajana useimmiten nainen. Sisustustekstiili on paitsi sukupuolinen myös sukupolvinen artefakti. Etenkin kapioksi käsin valmistetut, sukupolvelta toiselle siirtyvät sisustustekstiilit ovat kantaneet monenlaisia merkityksiä, jotka liittyvät niin tekstiilin tekijään kuin hänen käsityötaitoihinsa. Kun kapioiden valmistaminen merkittävänä perheiden sisustustekstiilien hankkimismuotona katosi, tuli tilalle ostotavarana hankitut tekstiilit. Tutkimuksissa on kuitenkin todettu, että aikuistuva nuori saa sisustustekstiilejä edelleen myös lahjana oman suvun jäseniltä ensimmäiseen omaan kotiin. Sisustustekstiilejä valmistetaan myös koulun käsityön tunneilla oman kodin perustamista silmällä pitäen.

Luennossani tarkastelen sisustustekstiilejä niihin liittyvän tuotekehityksen kentässä sekä luon silmäyksen sisustustekstiilien alalta tehtyihin tutkimuksiin käsityötieteessä. Luennossa tuon esille myös uuden tieto- ja viestintätekniikan sovelluksia sisustustekstiilien alueelta.

Aiheeseen liittyvä artikkeli on saatavilla toimittamassani teoksessa:

Kärnä-Behm, J. 2011. Sisustuskirja. Tutkimuksellisia avauksia. Helsinki: Helsingin yliopisto. Kotitalous- ja käsityötieteiden julkaisuja 28.

Kirja on saatavissa Helsingin yliopiston Käyttätymistieteellisen tiedekunnan kirjastossa. Tiedustelut: Heli Vartiainen etunimi.sukunimi@helsinki.fi / p. 09-191 29638